

دانلود جزوه حقوق مدنی 2 با کیفیت بالا

[برای دانلود جزوه اینجا کلیک کنید](#)

همچنین ممکن است مالی که نوعاً مثلی است از نظر مالک آن بنا بر ملاحظات شخصی و عاطفی، بی نظیر تلقی شود و در نتیجه قیمتی تلقی گردد مثلاً کتاب دعایی است که از پدر بزرگ به نوه رسیده است اگرچه مثلی است و اشباه آن در بازار فراوان است ولی به جهت ملاحظه ی شخصی و عاطفی قیمتی تلقی می گردد. همچنین ممکن است مال بدون اینکه یادگار خانوادگی یا ارثی باشد قیمتی تلقی گردد مثلاً مالی که نوعاً مثلی است ولی از آنجا که سرشار از خاطرات و یادآور لحظات دوران گذشته ی زندگی است این مال قیمتی تلقی می گردد

3- ولی در مورد الزامات خارج از قرارداد چون توافقی بین طلبکار و مدیون در باره موضوع الزام نشده، پس باید مثلی و قیمتی بودن از حیث نوعی و موضوعی مورد توجه قرار گیرد.

و ماده 950 قانون مدنی نیز میگوید: مثلی عبارت است از مالی که اشباه و نظایر آن نوعاً زیاد و شایع باشد مانند حبوبات و قیمتی مقابل آنست. معذالک تشخیص این معنی با عرف است.

فوائد مترتب بر این تقسیم بندی :

1- در مواردی که مال شخصی برخلاف حق از بین می رود باید کوشید تا حد امکان وضع زیان دیده به صورت نخست باز گردد و برای رسیدن به این مقصود بهترین راه این است که:

اگر دارای اشباه و نظایر فراوان باشد مثل آن را برای مالک فراهم آورد. مثل این که اگر کسی به عمد یا در اثر بیاحتیاطی شیشه خانه کسی را شکست چه بهتر که خود زحمت خرید و نصب آن را بکشد ولی هر گاه نتوان مثل آن را یافت چاره ای جز پرداختن پول آن نماند. و با توجه به ماده 329 قانون مدنی:

طرز جبران خسارت باید متناسب با ماهیت مال تلف شده باشد و در برابر تلف مال مثلی نمیتوان قیمت آن را پرداخت.

در نتیجه ی این تقسیم بندی روشن میشود که موضوع مسوولیت اشخاصی که به تلف یک مال مبادرت کرده اند چه هست. اگر مال تلف شده مثلی بوده باید مثل آن را و اگر قیمتی بوده باید قیمت آن را به عنوان جبران خسارت بدهد. ماده ی 311 ق. م. میگوید " غاصب باید مال مغضوب را عیناً به صاحب آن رد نماید و اگر عین تلف شده باشد باید مثل یا قیمت آن را بدهد و اگر به علت دیگری رد عین ممکن نباشد باید بدل آن را بدهد " مثلاً اگر کسی شیشه ی ماشین غیر را شکست و این شیشه کمیاب است یا احتیاج صرف وقت برای پیدا کردن آن دارد در اینجا به نفع صاحب ماشین است که تلف کننده مثل آن را بیاورد چون جز اموال مثلی است. و هدف مسوولیت مدنی این است که وضع سابق را بازگرداند و این وضع سابق اگر مال مثلی باشد مثل آن و اگر قیمتی باشد قیمت آن را باید بدهد مثلاً در ماده ی 329 میگوید " اگر کسی خانه یا بنای کسی را خراب کند باید آن را مثل صورت اول بنا نماید و اگر ممکن نباشد باید از عهده ی قیمت برآید. "

2- ولی گاهی هم به اقتضای دعوی دادگاه میتواند به جای مثل به قیمت آن حکم دهد. مثلاً مثلاً در تصادف دو خودرو چون صاحب اتومبیل نمیتواند آن را تعمیر نکند و به انتظار پایان دادرسی بنشیند که در این صورت زیان ناشی از عدم تعمیر و کهنه شدن خودرو بیشتر از زیان اصلی میباشد، پس دادگاه حکم به پرداخت قیمت خسارت میدهد در حالی که میتوان خودروی صدمه دیده را به حالت اول در آورد.